

N:o 22.

Af herrar **E. A. Nilson** i Örebro och **L. Eriksson** i Bäck,
om upphäfvande af tullen å majs.

För att främja jordbruksnäringens utveckling och tillvarataga dess intressen, göras i närvarande tid rika insatser, och har därvid särskild uppmärksamhet ägnats sådana grenar af landthushållningen, som stå i ett intimt samband med jordbruket som hufvudnäring. Till dessa grenar kunna i främsta rummet räknas kreatursskötsel och mejerihandtering. Man kan med sanning säga, att förutsättningen för ett lönande jordbruk i den ojämförligt största delen af landet är, att dessa näringsgrenars intressen rätt tillgodoses och främjas. Då så är, kan det ej annat än verka nedslående att erfara, att Sveriges export under år 1905 hvad artikeln fläsk angår icke öfverstigit 2,100,000 kilogram till ett värde af omkring 2 miljoner kronor, under det att den i dessa dagar offentliggjorda preliminära statistiken öfver Danmarks export af jordbruksartiklar utvisar, hvad artikeln fläsk vidkommer, en exportsiffra, 80,000,000 kilogram, till ett värde af omkring 80 miljoner kronor. Dessa för vårt land så ogynnsamma siffror visa klart, att här finnes ett rikt fält att bearbeta för att vinna ökadt nationellt välstånd. Den gjorda jämförelsen blir desto mera ogynnsam, om man betänker, att Sveriges export af fläsk år 1895 utgjorde omkring 9¹/₂ miljoner kilogram och Danmarks samma år omkring 60 miljoner kilogram; under det vårt grannland alltså ökat denna sin export med 33 procent, har Sveriges samtidigt nedgått till omkring en fjärdedel af hvad den utgjorde sagda år.

En hufvudorsak till detta beklagliga sakförhållande har man tvifvels- utan att söka i den omständigheten, att vi sakna tillgång på ett lämp- ligt och på samma gång prisbilligt kraftfoder, som i särskild grad lämpar sig för uppfödning och gödning af svin. Vi hafva visserligen i majs ett i detta hänseende synnerligen värderikt fodermedel, men detta kan ej med fördel ifrågakomma till användning, så länge den är åsatt en tull af kronor 3,70 per 100 kilogram. Motion om borttagande af denna tullsats har väckts flera gånger utan att vinna Riksdagens bifall. De skäl, som anförts mot bifall till de upprepade framställningarna härom, hafva varit, dels att därigenom skulle användningen af potatis vid brännvinstillverkning utestängas till skada för landets potatisodling, dels att, enär majs läte sig med fördel användas till ölbryggd i stället för kornmalt eller jämte sådant, en skadlig inverkan på landets jord- bruk kunde befaras, dels ock att, då i mjöl af råg eller hvete kunde inblandas afsevärd mängd af majs mjöl, en allmänare användning af majs såsom människoföda kunde blifva följden, något som kunde oför- delaktigt inverka på den inhemska spannmålsproduktionen.

De tvänne förstnämnda skälen äro numera borteliminerade, enär redan Kungl. Maj:t, med öppen blick för den stora nationalekonomiska betydelse, som frågan om tullfri införsel af omalen majs onekligen äger, härom afgaf nådig proposition till 1903 års lagtima Riksdag och därvid jämväl afgaf förslag till sådana förändringar i förordningen angående villkoren för tillverkningen af brännvin, som voro erforderliga för att den tullfria majsens ej skulle uttränga användning af potatis vid till- verkning af brännvin, dessa förändringar också af Riksdagen gillats och godkänts och sedermera i laga ordning till efterrättelse blifvit kun- gjorda, och i kungl. förordningen angående tillverkning och beskattning af maltdrycker af den 17 juni 1903 är stadgadt, att i skattepliktigt bryggeri må för tillverkning af maltdrycker endast användas torkadt, rostadt eller brändt malt, humle, jäst och vatten samt, under de villkor Kungl. Maj:t föreskrifver, sockerkulör. — Den jämförelsevis obetydliga kvantitet majs, som möjligen kunde komma till användning vid skatte- fria bryggerier, kan ej få bestämmande inverka på lösningen af en så stor fråga som tullfri införsel af majs onekligen är.

Med den stora införsel af såväl råg som hvete, som vårt land allt fortfarande har behof af, skulle en möjligen förekommande inblandning af majs mjöl i mjöl af råg eller hvete sakna all betydelse med hänsyn till dess inverkan på vårt genom tullskydd premierade jordbruks ställ- ning. För vår del äro vi lifligt öfvertygade därom, att sådan inbland- ning skall endast i undantagsfall, om ens alls förekomma. Denna vår

åsikt grundar sig på kännedom om förhållandet i de länder, hvarest odling af majs förekommer jämte odling af råg och hvete och hvarest i allmänhet också förekommer så stor prisskillnad mellan majs å ena sidan och hvete å den andra sidan, att man kunde befara en sådan inblandning. Inom mjölproduktionen förekommer en alltför stor täflan mellan respektive fabrikanter att framställa bästa möjliga vara, hvadan man tryggt kan påstå, att denna befarade inblandning är mera inbillad än verklig.

Jämte den stora betydelse, som tullfri införsel af majs skulle hafva för vår jordbruksnäring — hvarom en ärad ledamot af 1903 års bevillningsutskott, hvars lifliga intresse för vårt jordbruk ingen bestrider, säger, »att jordbruket i vårt land skulle kunna hämta stora fördelar af en tullfri import af ett dylikt för vissa ändamål och vissa orter alldeles oomtvistligen behöfligt födoämne, anser jag ligga i öppen dag» — anse vi att den äfven är ägnad att utöfva stort inflytande på en annan ganska viktig fråga: tillvaratagandet och tillgodogörandet af hushållsaffallet från våra stadssamhällen, ett spörsmål af stor räckvidd för såväl städernas ekonomi som ock statens.

Erfarenheten från en kommunal svingård vid en af mellersta Sveriges städer synes gifva vid handen, att affall från hushållen, rätt behandladt och i förening med annat lämpligt kraftfoder, är ett värderikt utfodringsmedel vid uppfödning och gödning af svin.

På grund af hvad vi sålunda här haft äran anföra, hemställa vi vördsamt,

att Riksdagen ville besluta, att artikeln majs, omalen, skall vara tullfri, samt att i följd däraf förändring måtte göras i öfverensstämmelse därmed i nu gällande tulltaxa.

Om remiss till bevillningsutskottet anhålles.

Stockholm den 23 januari 1906.

E. A. Nilson.

Lars Eriksson.

I denna motion instämma:

Adolf Janson.

J. G. Forsberg.

Bilaga till motion n:o 22.

Sveriges import och export

af

Fläsk.

År	Export.	Import.	Öfverskott.		Danmarks export.
			Export.	Import.	
	Kilo.	Kilo.	Kilo.	Kilo.	Kilo.
1889	7,347,000	5,060,000	2,287,000	—	c:a 31,400,000
1890	5,961,238	8,219,833	—	2,258,595	27,200,000
1891	5,032,841	6,338,136	—	1,305,295	32,200,000
1892	6,663,754	7,320,709	—	656,955	35,000,000
1893	6,577,759	3,660,809	2,916,950	—	40,400,000
1894	8,063,197	6,014,222	2,048,975	—	41,600,000
1895	9,687,789	6,113,770	3,574,019	—	60,000,000
1896	7,063,822	12,282,979	—	5,219,157	71,000,000
1897	4,250,359	4,347,158	—	96,799	60,000,000
1898	3,137,880	10,233,428	—	7,095,548	58,000,000
1899	2,502,000	11,927,000	—	9,425,000	71,000,000
1900	1,221,346	10,669,249	—	9,447,903	62,000,000
1901	1,068,542	10,137,005	—	9,068,463	60,000,000
1902	2,240,606	5,685,358	—	3,444,752	70,000,000
1903	2,722,069	5,133,897	—	2,411,828	80,000,000
1904	2,860,000	5,311,000	—	2,451,000	92,000,000
1905	c:a 2,100,000	—	—	—	80,000,000